EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

EDUSKUNNAN KANSLIA

LAUSUNTO

27.4.2026

Pertti Rauhio
eduskunnan hallintojohtaja

Tarkastusvaliokunnalle

K 12/2026 vp – Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2025

Eduskunnan kanslia hoitui tehtävänsä osoitetut tehtävät laadukkaasti valmistautuen toimimaan pienemmin taloudellisin- ja henkilöresurssein. Kanslia toteutti säästöjä etupainotteisesti valmistautuen vuosien 2026 ja 2027 alhaisempaan määrärahatasoon: sekä kanslian menot että tehdyt henkilötyövuodet laskivat vuoteen 2024 verrattuna. Kanslian työilmapiiri ja henkilöstön työhyvinvointi on kuitenkin pysynyt hyvällä tasolla.

Menosäästöistä 230 000 euroa toteutui säästöohjelman mukaisesti. Tätä suurempi muutostekijä oli oli aine-, tarvike- ja tavarahankintojen väheneminen 1,16 milj. eurolla, säästöt energiakuluissa, lämmitys-, jäähdytys-, sähkö- ja vesimenojen jaksotusmuutos.

Asian käsittely

Kanslian johtoryhmä käsitteli toimintakertomuksen kokouksessaan 17.3.2026 ja hyväksyi 3.2.2026 toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman. Kansliatoimikunta käsitteli ja hyväksyi toimintakertomuksen 19.3.2026 ja eduskunnan tilintarkastajat antoivat siitä lausuntonsa 25.3.2026.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaan Valtiokonttori antaa tarvittavat ohjeet kirjanpitoyksikköjen tilinpäätöksistä sekä niiden liitteistä ja laadinnasta. Näihin ohjeisiin sisältyy vuonna 2023 annettu ohje toimintakertomuksen laadinnasta, jota on sovellettu myös eduskunnan kanslian vuoden 2025 toimintakertomuksen laadinnassa.

Kanslian toiminnan tuloksellisuus ja strategian toteuttaminen

Toimintakertomuksessa kanslian osastot ja toimintayksiköt arvioivat vuodelle 2025 asettamiensa ja tulossuunnitelmaan kirjattujen tavoitteidensa toteutumista. Tavoitteet pohjautuivat kanslian vuosien 2024–2027 strategiaan, jonka painopisteinä ovat vahva demokratia ja hyvä työpaikka.

Suurin osa toimintayksiköiden tavoitteista saavutettiin erinomaisesti tai hyvin. Vuosi 2025 oli täysipainoisen eduskuntatyön aikaa ja käsiteltävien valtiopäiväasioiden määrä pysyi korkealla tasolla. Myös

kiireellisten valtiopäiväasioiden määrä oli suuri. Vahvan demokratian edistämisen näkökulmasta keskityttiin eduskuntatyötä tukevien palvelujen laadun ja jatkuvuuden varmistamiseen sekä prosessien kehittämiseen. Muun muassa budjettiäänestämistä selkeytettiin, istuntopöytäkirjan uusi laadintaprosessi otettiin käyttöön ja hankintaprosesseja kehitettiin. Kansainvälinen toiminta jatkui suuntaviivojen mukaisesti ja sen strategisuutta pyrittiin vahvistamaan. Valiokunnat tekivät runsaasti delegaatio- ja kokousmatkoja. Geopoliittinen epävakaus heijastui kanslian työhön useasta eri näkökulmasta. Valmistautuminen vuosien 2026 ja 2027 suuriin kansainvälisiin kokouksiin jatkui (Pohjoismaiden neuvosto, Naton parlamentaarinen yleiskokous). Kansalaisten osallistumismahdollisuuksia ja avoimuutta lisättiin esimerkiksi parantamalla tiedon saavutettavuutta ja asiakaslähtöisyyttä sekä edistämällä demokratiakasvatusta. Kanslian suurista hankkeista edistettiin muun muassa verkkopalveluhanketta sekä kulunvalvontaa uudistavaa turvallisuusjärjestelmähanketta. Myös Sali2030-esiselvitystyöryhmän loppuraportti valmistui. Tekoälyn hyödyntämistä ja siihen liittyviä kokeiluja tehtiin kanslian eri osastoilla.

Hyvän työpaikan tavoitetta edistettiin panostamalla henkilöstön turvallisuuteen ja hyvinvointiin, kehittämällä johtamista ja työkulttuuria sekä varmistamalla osaamisen kehittyminen ja siirtyminen. Turvallisuutta edistettiin muun muassa turvatoimilakia uudistamalla, erilaisin harjoituksin sekä järjestelmiä uudistamalla. Tietoturvaan ja riskienhallintaan panostettiin. Henkilöstön työtyytyväisyyttä sekä näkemyksiä esihenkilötyöhön kartoitettiin HenkilöstöBaro- ja Pulssi-kyselyin sekä esihenkilöiden 360-arviointikyselyllä. Tuloksia hyödynnetään kanslian kehittämistyössä. Osaamisen kehittämisessä korostui työssä oppiminen ja osaamisen laajentaminen sekä yksiköiden sisällä että niiden välillä. Myös tiedonkulkua pyrittiin parantamaan luomalla siihen uusia kanavia. Hyvän työkäytöksen tärkeyttä korostettiin edelleen. Työterveyshuollon ulkoistamista selvitettiin, mutta kansliatoimikunnan päätöksellä eduskunnassa järjestetään jatkossakin työterveyspalvelut kanslian omana toimintana. Kesäkuussa hyväksyttiin eduskunnan uudet virka- ja työehtosopimukset vuosille 2025–2028.

Toiminnan vaikuttavuus ja tehokkuus sekä tuotokset ja laadunhallinta

Kanslian toiminnan vaikuttavuutta, tehokkuutta, tuotoksia ja laadunhallintaa on toimintakertomuksessa tarkasteltu ennen kaikkea siitä näkökulmasta, miten kanslian tuottamat palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Kansanedustajien palvelukyselyn perusteella edustajat pitivät erityisen tärkeänä eduskunnan turvallisuuden varmistamista, uuden teknologian mahdollisuuksien hyödyntämistä sekä osaamisen, työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämistä. Kyselyn tuloksia ja saatuja vapaatekstipalautteita tullaan hyödyntämään kanslian toiminnan kehittämisessä.

Kanslialle osoitetut tehtävät kyettiin hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa. Sekä kanslian menot että tehdyt henkilötyövuodet laskivat vuoteen 2024 verrattuna. Kanslia toteutti säästöjä etupainotteisesti valmistautuen vuosien 2026 ja 2027 alhaisempaan määrärahatasoon. Kiristynyt julkinen talous haastaa eduskunnan kansliaa jatkuvasti arvioimaan, kehittämään ja tehostamaan omaa toimintaansa. Kanslia valmistautuu hoitamaan sille kuuluvat tehtävät entistä pienemmin taloudellisin- ja henkilöresurssein.

Henkilöstö

Toimintakertomukseen on koottu oleellisimpia henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja. Niitä käsitellään tarkemmalla tasolla vuoden 2025 henkilöstötilinpäätöksessä. Kanslian henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 466 henkilöä, joista 41 oli kansanedustajan avustajia. Heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä oli 470,5 ja henkilötyövuoden hinta oli 85 103 euroa/htv. Virkasuhteisten henkilöiden määrä laski yhdeksällä henkilöllä vuoden 2024 lopun tilanteeseen verrattuna. Työhyvinvoinnin osalta voidaan mainita keväällä 2025 toteutettu HenkilöstöBaro-kysely, jonka tulosten perusteella kanslian työilmapiiri ja henkilöstön työhyvinvointi on hyvällä tasolla.

Tilinpäätösanalyysi

Eduskunnan vuoden 2025 tilinpäätöksestä voidaan nostaa esiin seuraavat havainnot:

1. **Eduskunnan kanslian toimintamenot olivat 61,69 milj. euroa.** Laskua edellisvuodesta oli 1,19 milj. euroa eli -1,9 %.
   - Talousarvio sisälsi 0,23 milj. euron pysyvät säästöt kanslian toimintamenoihin osana valtionhallinnon tehostamistoimia.
   - Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien menot, jotka toteutuivat 2,40 milj. euron suuruisina. Avustajamenot laskivat hieman vuoden 2024 tasosta Perussuomalaisten eduskuntaryhmän siirryttyä osittaiseen ryhmäkansliamalliin 1.11.2025.
   - Suurimpana yksittäisenä syynä menojen laskulle oli aine-, tarvike- ja tavarahankintojen väheneminen 1,16 milj. eurolla. Sitä selittävät etenkin säästöt energiakuluissa, lämmitys-, jäähdytys-, sähkö- ja vesimenojen jaksotusmuutos sekä vertailuvuonna 2024 loppuun saatettu eduskunnan työasemauudistus.
   - Myös palvelujen ostot ja muut kulut laskivat merkittävästi, yhteensä 1,28 milj. euroa. Etenkin rakennusten korjaus- ja kunnossapitopalvelujen, tietoliikenne- ja ICT-käyttöpalvelujen sekä matkustuspalveluiden ostot vähenivät.
   - Suurin euromääräinen kasvu kohdistui käyttöomaisuushankintoihin. Tätä selittää käynnissä oleva, pääosin vuosille 2025–2026 ajoittuva turvallisuusjärjestelmähanke.
   - Henkilöstökulut kasvoivat 0,39 milj. eurolla palkankorotuksista ja työnantajan sivukulujen noususta johtuen. Henkilöstökulut muodostavat yli 60 % kanslian toimintamenoista.

2. **Eduskunnan kanslian toimintamenot alittivat talousarvion 5,37 milj. eurolla käyttöprosentin ollessa 92 %.**
   - Suurimmat säästöt syntyivät palvelujen ostoissa, noin 1,89 milj. euroa. Etenkin säästöt ICT-palvelujen ostoissa korostuivat.
   - Henkilöstökuluissa säästettiin noin 1,15 milj. euroa. Kansliassa on jo ryhdytty ennakoimaan vuosille 2026−2027 asetettuja säästötavoitteita ja useita avautuneita virkoja on jätetty toistaiseksi täyttämättä. Lopulliset päätökset virkojen vähentämisestä tehdään säästöaikataulun mukaisesti.
   - Muita suuria säästökokonaisuuksia olivat matkustus, patentti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksut sekä energiakulut.
   - Toimintayksiköistä suurimmat euromääräiset säästöt syntyivät tietohallintotoimistossa (1,75 milj. euroa) ja kiinteistötoimistossa (1,07 milj. euroa). Taustalla vaikuttivat etenkin tietohallinnon pitkävaikutteisten säästötoimien aloittaminen, tietohallinnon näkökulmasta suhteellisen toimintahäiriötön vuosi, säästöt energiakuluista sekä suunniteltujen kiinteistön korjaustöiden peruuntuminen eduskunnasta riippumattomista syistä.
   - Kanslian osastojen ja toimintayksiköiden sitovista määrärahoista ylittyivät tietosuojavastaavan määrärahat. Kansliatoimikunta käsitteli ja hyväksyi ylitykset kokouksessaan 11.12.2025.

3. **Kanslian toimintamenoista maksetut palkkamenot henkilösivukuluineen ilman kansanedustajien avustajien palkkoja ja ulkopuolisten palkkioita olivat 35,43 milj. euroa**, mikä on 0,36 milj. euroa eli 1,0 % enemmän kuin vuonna 2024.
   - Palkkamenojen kasvuun vaikuttivat etenkin virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset. Henkilöstölle maksettiin heinäkuussa 2025 sopimusten mukainen 2,4 %:n yleiskorotus. Myös työnantajan sivukulut kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna.

4. **Eduskunnan menot ilman arvonlisäveroja ja eduskunnan oikeusasiamiestä olivat 102,22 milj. euroa**, mikä on 0,92 milj. euroa (-0,9 %) vähemmän kuin vuonna 2024.

5. **Eduskunnan menot jokaista suomalaista kohden olivat noin 18 euroa.**

Eduskunnan kirjanpitoyksikössä vuoden 2025 talousarvioon varatut määrärahat ylittyivät eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen osalta. Kansliatoimikunta hyväksyi ylityksen ja käsitteli sen syyt kokouksessaan 5.2.2026. Kaikkien muiden talousarviomomenttien määrärahat riittivät.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Eduskunnan kanslian johto vastaa kanslian sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus kanslian toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Arviointi- ja vahvistuslausumassaan kanslian johtoryhmä toteaa kanslian sisäisen valvonnan olevan toiminnan laajuuteen nähden riittävää ja tehokasta.

Lausumassa nostetaan esiin mm. strategian täsmentämistyö, työsuojeluun liittyvien riskien arviointi, turvallisuusympäristön muutoksen vaikutukset eduskunnan varautumistyöhön, tietoturvatietoisuuden lisääminen, tekoälypalveluiden vastuullinen hyödyntäminen sekä tietosuojaan liittyvän osaamisen kehittäminen.

Havaitut väärinkäytökset

Toimintakertomukseen sisältyy yksi maininta havaituista väärinkäytöksistä. Se liittyy jo vuodelta 2024 raportoituun epäilyyn tietosuoja- ja henkilörekisteririkoksesta ja virkavelvollisuuden rikkomisesta. Kanslia teki uuden päätöksen turvallisuusosaston virkamiehen virantoimituksesta pidättämisestä Helsingin hallinto-oikeuden kumottua edellisen päätöksen muotovirheen perusteella.